

27.8.2012

OM 124/43/2012

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausuntopyyntö 20.6.2012 LVM2453/03/2011

**ESITYSLUONNOS LAEIKSI YRITTÄJÄKULJETTAJIEN TYÖAJASTA
TIELIIKENTEESSÄ SEKÄ TIELIIKENNELAIN 105 A §:N MUUTTAMISESTA**

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausunnon otsikossa mainitusta esitysluonnoksesta. Oikeusministeriö toteaa lausuntoon kunnioittavasti seuraavan.

1. Laki yrittäjäkuljettajien työajasta liikenteessä*2 § Määritelmät*

Pykälän 3 ja 6 kohtien alakohdat on merkittävä pienin kirjaimin (a, b, c, d jne.).

9 § Rangaistussäännös

Lakiehdotuksen 9 §:n (pitäisi olla 10 §:n) mukaan rangaistus kyseisen lain rikkomisesta säädetään tieliikennelain 105 a §:n 1 momentissa. Viittaus 1 momenttiin tulee korjata viittaukseksi 3 momenttiin.

10 § Tarkemmat määräykset

Lakiehdotuksen 10 § (pitäisi olla 11 §) tulisi tarkistaa valtioneuvostolle osoitetuksi asetuksenantovaltuudeksi seuraavaan tapaan: ”Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ...”. Pykälän otsikko on myös tarkistettava vastaavasti (”Asetuksenantovaltuus”).

Lisäksi valtuudessa tulisi tarkemmin määritellä ne asiat, joista on tarkoitus säätää asetuksella. Lain ”soveltamisesta” yleisesti ei voida säätää asetuksenantovaltuutta perustuslain 80 §:n ja siihen kytkeytyvän, asetuksenanto-

J:\LAVO\YHTEINEN\LAUSUNTO\2012\lvm2708.tkm (Yrittäjäkuljettajien työaika).doc

valtuutta koskevan täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimuksen vuoksi (ks. esim. PeVL 2/2004 vp, s.3/I).

2. Laki tieliikennelain muuttamisesta

105 a § Tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen

Tieliikennelain 105 a §:n 2 momentin uudessa 3 kohdassa ehdotetaan säädettäväksi rangaistavaksi yrittäjäkuljettajien työajasta tieliikenteessä annetun lain säännösten rikkominen tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomisena.

Ratkaisu, jossa erityislain säännösten rikkominen säädetään rangaistavaksi toisessa erityislaissa, on varsin poikkeuksellinen. Tätä perustellaan sillä, että näin estetään yrittäjäkuljettajan rankaiseminen kahteen kertaan (s. 17). Perusteluista ei käy ilmi, minkä säännösten perusteella yrittäjää voitaisiin rangaista kahdesti. Otaksuttavasti tarkoitetaan, että häntä voitaisiin rangaista sekä ajoaika-asetuksen rikkomisesta (tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomisena 105 a §:n 1 momentin nojalla) sekä erikseen yrittäjäkuljettajan työaikaa tieliikenteessä koskevan lain rikkomisesta, jos jälkimmäinen säädettäisiin itsenäisenä rikostunnusmerkistönä rangaistavaksi.

Perustelujen mukaan yrittäjäkuljettajaan sovelletaan ajoaika-asetuksen säännöksiä, joita yrittäjäkuljettajan työaikalain säännökset täydentäisivät. Lienee siten mahdollista, että yrittäjäkuljettaja voi rikkoa joissain tapauksessa asetuksen säännöksiä ja toisessa tilanteessa yrittäjäkuljettajan työaikasäännöksiä. Mikäli ne eivät ole päällekkäisiä tai ristiriitaisia keskenään, kaksinkertaisen rankaisemisen ei kuitenkaan pitäisi olla mahdollista.

Ehdotuksen jatkovalmistelussa lienee syytä selvittää tarkemmin ajoaika-asetuksen ja nyt ehdotettavan yrittäjäkuljettajan työaikasäännösten suhdetta toisiinsa. Tämän asian selventäminen selkiinnyttäisi myös rangaistussäännösten suhdetta toisiinsa. Tässä yhteydessä voitaisiin harkita myös sitä, että yrittäjäkuljettajan työaikalain säännösten rikkominen säädettäisiin vakiintuneeseen tapaan rangaistavaksi sitä koskevassa laissa, eikä ehdotetulla tavalla tieliikennelaissa. Mikäli kaksinkertaista rankaisemista kahden eri säännöksen nojalla pidettäisiin edelleen mahdollisena, yrittäjäkuljettajan työaikalain rikkomista koskevaan rangaistusäännökseen voitaisiin säätää toissijaisuuslause siitä, että teosta tuomitaan, jollei teko ole rangaistava tieliikenteen sosiaalilainsäädäntöä koskevan säännöksen nojalla.

Lakiehdotus 105 a §:n muuttamisesta on lakiteknisesti puutteellinen. Lain johtolause tulee kokonaisuudessaan korjata vastaamaan oikeusministeriön säädösvalmistelusta antamia ohjeita. Johtolauseesta puuttuu muutettavan lain nimi, uusi ehdotettava 3 kohta tulee lisätä 105 a §:n 2 momenttiin (ei uusi 2 momentin 3 kohta) ja viittaus lain viimeiseen muutokseen 401/2005 tulee olla yksikössä. Pykälän 2 momentin uuden 3 kohdan jälkeen tulee lisätä katkoviiva osoittamaan, ettei tarkoitus ole kumota pykälän nykyisiä 4

ja 5 momenttia. Kun 2 momenttiin lisätään uusi 3 kohta, koko momentti (myös 1-2 kohdat) tulisi ottaa muutettavaan lakiin.

Uuden 3 kohdan alakohdat on erotettu lakiehdotuksessa ranskalaisin viivoin. Rangaistussäännöksissä ei voida käyttää ranskalaisia viivoja, vaan eri kohdat tulee selkeyden vuoksi tässä tilanteessa erotella toisistaan (pienin) kirjaimin (a-d). Viimeisen alakohdan sanamuoto voitaisiin korjata muotoon: laiminlyö yrittäjäkuljettajan työajasta tieliikenteessä annetun lain 4 tai 6 §:ssä säädettyä kirjanpitovelvoitetta taikka 8 §:ssä säädettyä kirjanpidon säilytysvelvoitetta.

Ylijohtaja

Pekka Nurmi

Lainsäädäntöneuvos

Tuula Majuri

